

Post Covid Stembusakkoord

Het Post Covid syndroom heeft het leven van veel mensen op de handrem gezet. In Nederland zijn er naar schatting 450.000 volwassenen en kinderen met aanhoudende klachten na een coronabesmetting, waarvan ongeveer 90.000 personen ernstige beperkingen ervaren¹. Deze gezondheidsproblemen kunnen variëren van mild tot ernstig en kunnen symptomen omvatten zoals vermoeidheid, kortademigheid en concentratieproblemen, evenals effecten op de langere termijn zoals schade aan hart, longen en hersenen. De maatschappelijke kosten bedragen naar schatting vele miljarden². Ondanks de enorme omvang van dit probleem, kunnen veel mensen met Post Covid op dit moment nog niet rekenen op erkenning en een goede behandeling. Patiëntenorganisaties PostCovid NL, Long Covid Nederland, Kinderen met LongCovid en actiegroep #NietHersteld doen daarom een dringend beroep op u om mensen met Post Covid niet in de steek te laten.

De ondertekenaars spannen zich de komende kabinetsperiode in voor:

- **Meer erkenning en bewustwording:** De impact van het huidige gebrek aan (h)erkenning en begrip is groot. Leerplichtambtenaren begrijpen niet waarom kinderen niet kunnen deelnemen aan het reguliere onderwijs en ouders hen thuishouden en schakelen 'Veilig Thuis' in. Werknemers krijgen geen erkenning van de bedrijfsarts. En de sociale omgeving snapt vaak niet hoezeer iemand beperkt wordt door Post Covid klachten. Het zijn dus niet alleen de gezondheidsklachten, maar ook maatschappelijke factoren die het voor mensen met Post Covid haast onmogelijk maken om mee te doen in de samenleving. [Het creëren van erkenning en bewustwording door een brede bewustwordingscampagne over Post Covid zou hen aanzienlijk helpen.](#)
- **Een betere toegang tot specialistische zorg:** Op dit moment schiet de zorg aan mensen met Post Covid ernstig tekort doordat kennis en expertise niet gecentreerd is. Volwassenen en kinderen kunnen weliswaar terecht bij een huisarts of een individuele specialist, maar zonder enige garantie dat die deskundig is op Post Covid. Expertise opbouwen doe je niet alleen door wetenschappelijk onderzoek te doen, maar ook door veel patiënten te zien. De behoefte aan goed geregisseerde, integrale diagnose en behandeling is enorm. [Het \(her\)openen van enkele gespecialiseerde \(en daartoe gefinancierde\) poli's/expertisecentra garandeert de beste zorg aan patiënten.](#)
- **Wetenschappelijk onderzoek:** Voor acute Covid zagen we dat alles uit de kast getrokken werd om te komen tot oplossingen. Dezelfde urgentie is nodig voor Post Covid. Het huidige onderzoeksprogramma is een mooie start om meer inzichten te vergaren, maar de omvang is beperkt en dit programma loopt maar tot 2026. Er zijn aanvullende investeringen nodig in biomedisch onderzoek en behandeltrials, zowel op korte als lange termijn. [En veelbelovende onderzoeksresultaten moeten een vlot vervolg kunnen krijgen, zonder langdurig te wachten op vervolfinanciering.](#)

Handtekeningen:

¹ 'Maatschappelijke gevolgen van long covid', [Advies Maatschappelijk Impact Team](#) (juni 2023) en 'Programma voorstel Post-COVID: Onderzoeksprogramma, kennisinfrastructuur en expertisenetwerk', [ZonMw](#) (juni 2023).

² Alleen de kosten voor werkgevers door arbeidsongeschiktheid zijn al 8 miljard euro. De samenleving als geheel heeft nog veel grotere kosten. Zie 'Langdurige uitval door coronavirus kost werkgevers miljarden', [NOS nieuws](#) (april 2023).